

Kieli- ja kulttuuritietoisuutta kouluttautumalla

Kansainvälisyys voimavaraksi -hankkeen järjestämä koulutus ja työpaja kieli- ja kulttuuritietoisuudesta työpaikalla pidettiin 6.5.2025 Koulutuskuntayhtymä Tavastian tiloissa. Mukana oli 20 osallistujaa eri organisaatioista. Iltapäivä alkoi koulutuksella, jossa osallistujat pääsivät syventämään tietoaan työyhteisön moninaisuudesta, sen hyödyistä ja haitoista sekä asenteiden ja ennakkoluulojen merkityksestä moninaisuuden lisääntymiselle. He pääsivät oppimaan myös kulttuuritietoisuudesta ja perehtymään kielitietoisuuden toimintatapoihin.

Asenteet ja
ennakkoluulot
-bingo

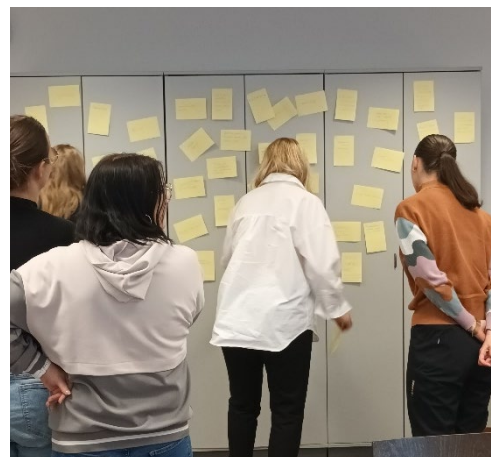
Rastita ne kohdat,
jotka sopivat sinulle.

Olen päättänyt seurata omaa ennakkoluuloja ja työpaikallani asenteita.	Olen seurannut valitsemiani asioita, jotka koskevat työyhteisöä.	Olen päättänyt tehdä jotain kulttuurin edistämiseksi.	Olen halunnut kokea jotain uutta, samalla opettamalla.
Olen pitänyt omien käytösten käytöstä, vaikka kukaan ei kysynyt.	Olen tuntenut aituutta, kun joku puhuu omaa kieltään työpaikalla.	Olen päättänyt opettaa jotain perustaitoja, esimerkiksi suomen kielen.	Olen ihmetellyt kukaan ei huomaa.
Olen ajatellut, että...	Olen kokenut, että...	Olen ajatellut, että voin...	Olen käyttänyt...

Kahvitauon jälkeen osallistujat pääsivät pohtimaan koulutuksen teemoja yksin ja pienryhmissä keskustellen. Aluksi jokainen pääsi tunnistamaan omia ennakkoluulojaan ja asenteitaan bingon avulla. Bingopohjassa oli erilaisia väittämiä moninaisuuteen liittyen ja tehtävänä oli valita kaikki itseen sopivat väittämät. Bingorivejä taisi syntyä useammallekin.

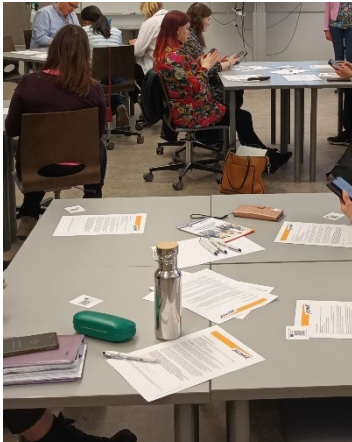
Kielitietoisuutta lähestyttiin yksilö- ja ryhmätyöskentelyllä. Kielitietoisuus tarkoittaa tietoisuutta kielestä ja kielien käytön havainnointia. Kielitietoisessa työyhteisössä ymmärretään kielitaidon ja sen tukemisen merkitys. Työyhteisössä on pohdittu yhdessä, millaista kielitaitoa missäkin työtehtävässä tarvitaan ja ymmärretään, että kielitaito ei ole valmis kielikurssin käymällä. Kielen oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten kanssa ja työyhteisön tuki voi edistää oppimista monin tavoin.

Jokainen sai aluksi kirjata tarralapuille omia ajatuksiaan siitä, millaiset pienet tai suuret keinot tukisivat kielitietoista toimintaa työyhteisössä. Esiin nousseita ajatuksia olivat muun muassa kielimentori, selkokielinen viestintä, työpaikan oman sanaston kokoaminen näkyville, kuvien käyttö perehdytyksessä ja työohjeissa, kokousten yhteenvedon tekeminen selkokielisesti ja monikielisesti sekä erilaiset vapaa-ajan integroitumista tukevat yhteiset aktiviteetit ja kielikaveruus. Myös työyhteisölle järjestettävä koulutus selkokielestä ja kielitietoisuudesta sai kannatusta samoin kuin tekoälytyökalujen hyödyntäminen.

Euroopan unionin osarahoittama

Ryhmätyöskentelyssä pienryhmät valitsivat ideoista itseään kiinnostavimmat ja suunnittelivat, millaisia konkreettisia muutoksia työyhteisössä pitäisi tehdä, jotta toimintatapa tulisi käyttöön. Ryhmissä pohdittiin esimerkiksi tekoälyn hyödyntämisen tapoja kielenoppijan tukemisessa. Useassa ryhmässä nousi esiin myös saavutettavan, selko-kielisen, visuaalisen ja kuvatuettun viestinnän tärkeys. Kielenoppimista tukeva, rohkaiseva, rinnalla kulkeva ja kulttuurisia tapoja tulkkaava kielimentori nähtiin monessa ryhmässä tärkeänä vieraskielisen työntekijän integroitumisen kannalta. Yksi ryhmä alkoi jo suunnitella konkreettista yhteistyötä edustamiensa organisaatioiden välille ja päätyi vaihtamaan yhteystietoja sopiakseen tapaamisen. Kaikille pakollinen jakso sellaisessa maassa, jonka kieltä ei puhu, kiinnosti yhtä ryhmää kovasti, mutta rahoituksen saaminen jäi mietityttämään.

Osallistujien toiveita ja tarpeita Kansainvälisyys voimavaraksi -hankkeen jatkoa ajatellen olivat selko-kieli-, tekoäly- ja kielimentorikoulutus sekä jalkautuminen työpaikoille, henkilöstöpäiville ja erilaisiin tilaisuuksiin.

Teksti: Elina Rusanen